

SADRŽAJ

Izvod iz recenzije 5

PREDGOVOR 15

PRVI DEO

NASLEDNO PRAVO – OPŠTI DEO

I Uvodna razmatranja – osnovni pojmovi 19

1.1 O nasleđivanju	19
1.2. Pojam naslednog prava	21
1.3. Razvoj naslednog prava i savremene tendencije	25
1.4. Pravni izvori naslednog prava	29
1.5. Terminologija naslednog prava	31
1.6. Načela naslednog prava	33
1.6.1. Načelo univerzalnosti nasleđivanja	33
1.6.2. Načelo ravnopravnosti	34
1.6.3. Načelo ograničenosti osnova pozivanja na nasleđe	34
1.6.4. Načelo obavezne univerzalne sukcesije	35
1.6.5. Načelo ograničene odgovornosti za dugove ostavioca	36
1.6.6. Načelo oficijelnog raspravljanja zaostavštine	36

II Prepostavke za nasleđivanje 37

2.1. Uvod	37
2.2. Smrt ostavioca	38
2.3. Postojanje zaostavštine	39
2.3.1. Pojam zaostavštine	40
2.3.2. Sastav zaostavštine	42
2.3.3. Prava i predmeti koji ne ulaze u zaostavštinu	44
2.4. Postojanje naslednika	46
2.4.1. Sposobnost za nasleđivanje	48
2.4.2. Nesposobnost za nasleđivanje	49
2.4.3. Nedostojnost za nasleđivanje	50
2.5. Pravni osnovi nasleđivanja	55

DRUGI DEO

NASLEĐIVANJE NA OSNOVU ZAKONA

I Činjenice na osnovu kojih se nasleđuje po zakonu	59
1.1. Krvno srodstvo sa ostaviocem	60
1.2. Građansko srodstvo sa ostaviocem	61
1.3. Brak sa ostaviocem	62
1.4. Trajnja zajednica života sa ostaviocem – vanbračna zajednica	63
II Razvrstavanje naslednika u nasledne redove	64
2.1. Istorijat i uporednopravni pregled	64
2.2. Parentelarni sistem nasleđivanja	65
2.2.1. Parentelarno graduelni sistem	67
2.2.2. Parentelarno linearni sistem	68
2.3. Zakonski nasledni redovi	69
2.3.1. Pravo predstavljanja (<i>ius reprezentationis</i>)	71
2.3.2. Pravo priraštaja (<i>ius accrescendi</i>)	72
III Redovni zakonski nasledni redovi	73
3.1. Prvi zakonski nasledni red	74
3.2. Drugi zakonski nasledni red	75
3.3. Treći zakonski nasledni red	77
3.4. Četvrti zakonski nasledni red i dalji nasledni redovi	77
3.5. Republika Srbija kao zakonski naslednik	78
IV Naslednopravni položaj supružnika kao zakonskog naslednika	79
4.1. Istorijat i uporednopravni pregled	80
4.2. Naslednopravni položaj supružnika u prvom naslednom redu	86
4.2.1. Smanjenje naslednog dela supružnika	87
4.3. Naslednopravni položaj supružnika u drugom naslednom redu	88
4.3.1. Povećanje naslednog dela bračnog druga u drugom naslednom redu ..	89
4.3.2. Smanjenje naslednog dela bračnog druga u drugom naslednom redu ..	95
4.3.3. Pravo bračnog druga i naslednika na izbor	96
4.4. Gubitak supružnikovog prava na zakonsko nasleđivanje	97
V Naslednopravni položaj dece i roditelja kao zakonskih naslednika u posebnim slučajevima	99
5.1. Povećanje naslednog dela dece ostavioce	99
5.2. Povećanje naslednog dela roditelja ostavioce	101
5.2.1. Pravo plodouživanja	102
5.2.2. Pravo nasleđivanja povećanog dela roditelja ostavioce u svojinu ..	103

5.3. Pravo usvojenika i usvojioca ostavioca	104
5.3.1. Pravo usvojenika	104
5.3.2. Pravo usvojioca	105
 TREĆI DEO	
ZAVEŠTAJNO (TESTAMENTARNO) NASLEĐIVANJE	
I Pojam i pravna priroda zaveštanja	109
1.1. Pojam zaveštanja	109
1.2. Istorijat i uporednopravni pregled	111
1.3. Pravna priroda zaveštanja	112
1.4. Razvrstavanje zaveštanja	115
1.4.1. Javna i privatna zaveštanja	116
1.4.2. Redovna i vanredna zaveštanja	117
1.4.3. Pismena i usmena zaveštanja	118
II Sposobnost za sačinjavanje zaveštanja – prepostavke	118
2.1. Opšte prepostavke – uslovi za sačinjavanje zaveštanja	120
2.2. Posebne prepostavke – uslovi za testamentarnu sposobnost	123
2.3. Zakonski oblik – forma zaveštanja	123
2.4. Svedoci zaveštanja	124
2.4.1. Svedoci identiteta	125
2.4.2. Zaveštajni svedoci	126
2.4.3. Svedoci proglašenja zaveštanja	128
III Sadržina zaveštanja	128
3.1. Postavljanje naslednika	129
3.1.1. Određivanje zamenika nasledniku – supstitucija	131
3.1.2. Ograničenja u zaveštanju u pogledu naslednika	131
3.1.3. Raspolaganje u dozvoljene svrhe	132
3.2. Postavljanje uslova i rokova u zaveštanju	133
3.2.1. Postavljanje uslova	133
3.2.2. Postavljanje rokova	136
3.3. Nalog u zaveštanju	137
3.3.1. Dejstva naloga i posledice neispunjjenja	138
3.4. Ostavljanje legata – isporuke u zaveštanju	139
3.4.1. Pojam legata	139
3.4.2. Subjekti legata	140
3.4.3. Forma i predmet legata	141

1.4.1. Nedostojnost za nasleđivanje (<i>indignitas</i>)	184
1.4.2. Isključenje iz nasleđa	185
1.4.3. Lišenje nužnih naslednika	187
1.4.4. Odricanje od nasleđa	188
1.5. Uračunavanje poklona i legata u zakonski nasledni deo (<i>collatio bonorum</i>)	189
1.5.1. Način i postupak uračunavanja	190
1.5.2. Krug lica koja mogu zahtevati uračunavanje i rokovi zastare	192
DEO PETI	
UGOVORI NASLEDNOG PRAVA	
I Naslednopravni ugovori	197
1.1. Uvod	197
II Obligacioni ugovori sa naslednopravnim posledicama.....	198
2.1. Ugovor o ustupanju i raspodeli imovine za života	198
2.1.1. Pojam ugovora, forma, ugovorne strane	199
2.1.2. Predmet ugovora, njegovo dejstvo i zadržavanje raznih prava	200
2.1.3. Ostale obaveze iz ugovora	202
2.1.4. Opoziv ugovora	204
2.2. Ugovor o doživotnom izdržavanju	205
2.2.1. Nastanak i istorijski razvoj ugovora	205
2.2.3. Ugovor u savremenom srpskom pravu	209
2.2.4. Uslovi za nastanak ugovora i bitni elementi ugovora	210
2.2.5. Pojam, načela i pravna obeležja ugovora	211
2.2.6. Oblici ugovora o doživotnom izdržavanju	213
2.2.7. Subjekti ugovora o doživotnom izdržavanju	216
2.2.8. Ugovor o doživotnom izdržavanju u korist trećih lica	222
2.2.9. Predmet ugovora	224
2.2.10. Raskid ugovora	228
2.2.11. Posledice raskida ugovora	237
2.2.12. Poništenje i ništavost ugovora	239

DEO ŠESTI

PRELAZAK ZAOSTAVŠTINE NA NASLEDNIKE

I Otvaranje nasleđa i pravni položaj naslednika	247
1.1. Sticanje nasledstva	247
1.2. Naslednička zajednica	248
1.2.1. Pravo naslednika da raspolažu svojim delom	249
1.2.2. Postupak sa zaostavštinom ako su naslednici nepoznati	250
1.2.3. Privremeni staralac zaostavštine	250
1.3. Naslednička izjava	251
1.3.1. Nezastarivost prava naslednika na nasledni deo	253
1.4. Odgovornost naslednika i legatara za dugove ostavioца	254
1.5. Odvajanje zaostavštine	255
1.6. Deoba nasledstva	256
1.6.1. Pravo naslednika koji je živeo sa ostaviocem	257
1.6.2. Obaveza zaštite među naslednicima posle deobe	258

DEO SEDMI

OSTAVINSKI POSTUPAK

I Ostavinski postupak.....	261
1.1. Pojam i značaj ostavinskog postupka	261
1.2. Zadatak i ciljevi ostavinskog postupka	262
1.3. Načela ostavinskog postupka	263
1.3.1. Načelo oficijelnosti i dispozicije	263
1.3.2. Načelo posebne zaštite pojedinih lica u ostavinskom postupku	264
1.3.3. Načelo usmenosti neposrednosti i javnosti raspravljanja	265
1.3.4. Načelo hitnosti i ekonomičnosti postupka	266
1.4. Nadležnost i sastav suda	267
1.4.1. Mesna nadležnost	267
1.4.2. Funkcionalna nadležnost	268
II Pokretanje postupka.....	268
2.1. Učešće organa uprave u pokretanju postupka	269
2.1.1. Sastavljanje izvoda iz matične knjige umrlih i smrtovnice	269
2.1.2. Popis i procena imovine	271
2.1.3. Mere za zaštitu interesa određenih lica u ostavinskom postupku	272

III Tok ostavinskog postupka	273
3.1. Proglašenje zaveštanja	273
3.1.1. Postupak u slučaju kada je zaveštanje izgubljeno ili slučajno uništeno	274
3.1.2. Izvršilac zaveštanja	274
3.2. Ostavinska rasprava	275
3.2.1. Prekidanja raspravljanja zaostavštine	276
3.2.2. Naslednička izjava	278
3.3. Rešenja ostavinskog suda	279
3.4. Postupak suda kada je za raspravljanje zaostavštine nadležan inostrani organ	282
IV Zahtevi posle pravosnažnosti rešenja o nasleđivanju	283
4.1. Cilj i svrha zahteva	283
4.1.1. Naknadno pronađena zaostavština	283
4.1.2. Naknadno ponađeno zaveštanje	284
4.1.3. Novi naslednik	284
4.1.4. Zastara naslednopravnih zahteva	284
4.2. Tužba radi ostvarenja naslednih i drugih prava	285
PRILOZI.....	287
ORIJENTACIONA ISPITNA PITANJA.....	305
LITERATURA.....	307